

بۆ ژنانی ئازادىخوۋازى كورد

هەندرين حەمەدەمىن

handren88@hotmail.com

ئەگەر بە پىرۆزبایى دەست پىناكەم و راستەوخۆ زمانى رەخنە بەكار دىنم، هیوادارم كە بتوانن بە ئاستىكى رۆشەنبىرى بەرز وەك ئەوەى كە خۆم لىتان چاوەروانم، بتوانن گفتوگۆیەكى شارستانیانه و ھاوپیانه لەگەڵ یەكتر بەهین كە ببیتە زەمىنەیهك بۆ كۆكردنەوهى ھەموو بىر و بۆچوونە جیاوازهكانى خەلكانى پىشكەوتووخوازى كورد بە (ژن و پیاو) كە من ناتوانم ھىچ كاتىك بە ھىچ شىوہیەك لە یەكتریان جیا بەمەو، واتە ژن و پیاو ھىچ كاتىك بریتى نەبوونە لە دوو ھىزى دژ بەیەكتر، بەلكو بە پىچەوانەو وەك بەردەوام گووتومە ژن و پیاو تەواو كەرى یەكترن.

ئەوەى كە ژن و پیاو لە یەكتر جیا ئەكاتەو تەنھا بریتىە لەو بىر و باورەى كە كۆمەلگا ئەكات بە دوو بەشى سەرەكى، واتە پىشكەوتووخوازان و دواكەوتووخوازان، ھەر یەك لەم دوو بەشە لە ژن و پیاو وە پىكدین، بەم شىوہیە ئەتوانن بلیین كە جیاوازی و ناكۆکیەكى ئاشكرا لە نێوان ژنى پىشكەوتووخواز و پیاوی دواكەوتووخواز ھەبە، وە بە ھەمان شىوہ جیاوازی و ناكۆكى لە نێوان پیاوی پىشكەوتووخواز و ژنى دواكەوتووخواز ھەبە، ئەلێرەدا ژن و پیاو لەیەكتر جیا ئەبنەو وەك چۆن ژنى پىشكەوتووخواز لە ژنى دواكەوتووخواز وە پیاوی پىشكەوتووخواز لە پیاوی دواكەوتووخواز جیا ئەبنەو.

من دانیام كە ئیوہش ئەلین ئیمەش ھەمان باورمان ھەبە، بەلام من پىم وایە كەم تا زۆر جیاوازیەك لە بۆچوونەكانماندا ھەبە، من لە ناو كەووە دەست پىئەكەم (ژنانی ئازادىخوۋازى كورد) ، ئیوہ مەبەستان بىت یان نا ئەم ناوہ خۆى لە خۆیدا لە یەكتر جیاكردنەوهى ژنان و پیاوانى ئازادىخوۋازە لە یەكتر، چونكە تايبەتمەندىك ئەدریت بە ژن وەك ئەو تايبەتمەندیەى كە پیاوانىك لە دامەزراندنى رىكخراو یان حیزبىكى سیاسى ئەیدەن بە پیاو، دیارە ئاشكرا یە كە تا ئیستا بە تايبەت لە كوردستان ھىچ حیزبىك و رىكخراویك نىە نكۆلى لە ژن بكات بە واتەى ئەوەى كە ھىچ مافىك بە ژن نەدات، بەلكو بە پىچەوانەو ھەر ھەموو حیزب و رىكخراوہ سیاسىەكان بە ئىسلامیەكانیەو ھاگەندەى ئەوہ ئەكەن كە ئەوان باشتىرین پارىزگارن لە مافەكانى ژن وە ژنان تەنھا لە رىگای ئەوانەو ئەتوانن بە مافە رەواكانى خۆیان بگەن. بۆیە یەك لە كارە سەرەكى و بنەرەتیەكانى ھەر حیزبىك و رىكخراویك ھەر لە سەرەتای دامەزراندنى ئەوہیە كە دەبى رىكخراویكى ژنانەیان ھەبیت، دیارە تا ئیستاش ھىچ حیزبىك و رىكخراویك نەبوو و نىە كە نەیتوانیبیت لە تەك خۆیدا رىكخراویكى ژنانە دابمەزرینیت و كۆمەلێك ژنى تیا كۆنەكاتەو، من لەگەڵ ئیوہ كۆكم كە ئەم رىكخراوانە تەنھا بریتىن لە پاشكۆیەك بۆ حیزبەكان و ھىجیتر، من ئەوہش ئەخەمە سەرى كە بلیم ئەم رىكخراوانەى ژنان گەورەترین بەرەبەست بوونە لەبەردەم ژنان و سەرچاوەى چەواشەكردنى ژن بوونە لە تەك پیاوانى كۆنەپەرست و دواكەوتوو، با بە ئاشكرا ئەوہش بلیم كە من مەبەستم ئەو رىكخراوہ ژنانەشە كە خۆیان بە رىكخراوى ژنانی پىشكەوتووخوازى حیزبە بە ناو پىشكەوتووخوازەكان دانەنن.

من گومانم لەوہ نىە كە ئیوہ سەر بە حیزبىك یان رىكخراویكى سیاسى بن، بەلام لەو باورە دام كە بەلایەنى كەم پیاویك لە پشت ئەم دامەزراندنەى ئیوہ ھەبە بە شىوہیەكى راستەوخۆ یان

نارپاسته و خو، ئەوەش لە گرنکی کارەکی ئیوه کەم ناکاتەوه بەلکو بە پێچەوانەوه کارەکتان بەرەو باشتەر و باشتەر ئەبات ئەگەر ئەم پیاوه یان ئەم پیاوانە هیچ ئامانجیکی تایبەتی یان پرۆژەیهکی سیاسی پیاوانەیان لە ناوئەوی خۆیان هەلنەگرتبێت، من مەبەستم ئەوه نیه که گومان بخەم سەر ئەو پیاوانە بەلکو بە پێچەوانەوه من دەستخۆشیان لێئەکەم که بە هەر شیوهیهک ببووبن بە فاکتەری ئەوهی که ئیوهی ئازادبخواز بەرەو دامەزراندنی ریکخراویکی ئازادبخوازانە ببەن، جیاوازیهکهی من لەوهوهیه که ئەبێ بە ئاشکرا و بەبێ پێچ و پەنا کاری هاوبەشی نیوان ژنان و پیاوانی ئازادبخواز بە یهکهوه بکریت بەبێ ئەوهی هیچ جیاوازیهک له نیوانیاندا هەبێت.

ژنانی ئازادبخوازی کورد ئەگەر بەم ناووه خۆیان لە پەنای پیاوانیک بشارنەوه یان پیاوانیک بکەن بە پەراویزی خۆیان ئەوا هیچ جیاوازیان نابێت لەگەڵ ئەو پیاوانە ی که لە پەنای ژنانەوه کار دەکەن یان ژنان ئەکەن بە پەراویز لە کارکردنی خۆیاندا.

بۆیه پێشنیاری من ئەوهیه که ناوکهی له ریکخراوی ژنانی ئازادبخوازی کورد بکریت بە ریکخراوی ئازادبخوازانێ کورد وه تیایدا دەنگی ژنان بە هەمان ئاستی پیاوان بیت و هیچ جیاوازیهک له ئەرک و مافی ژن و پیاواندا نەبێت بە هیچ بیانویک.

له هەمان کاتدا با ئەم ریکخراوه ببێتە یهکهم ئەزمونێ ئازادبخوازانێ کورد که له لایهکدا هاوبەشی و یهکسانی و هاوکاری ژنان و پیاوانی ئازادبخواز بەبێ هیچ جیاوازیهکی روکەشی یان ناوهرۆکی بخاتە نیوان ژنان و پیاوانی ئازادبخواز.

دوای ئەوه دیمه سەر ئەوهی که بپرسم ئایا داخواری ئازادی ئیوه له چ کهسانیکه، ئایا داخواری ئیوه له پیاوانی ئازادبخوازه ؟؟ ئەگەر ئەوه بیت ئەوا هیچ مانایهکی نیه چونکه پیاوی ئازادبخواز داخواری ئازادی لیتاکریت بەلکو خۆی کارانگێڕه بۆ داخواری ئازادی، بەمەش کاری هاوبەشی ژنان و پیاوانی ئازادبخواز ئەبێتە پێداویستیهک که هیز و توانا بداتە بەر رهوتی ئازادبخوازی له ناو کورددا، ئەگەر داخواری ئیوهی ئازادبخواز له دەسهلاته ئەوهش هەر هەمان شیوه وهک له سەرەوه باسمان کرد دەسهلات و حیزبهکان له پیاوان و ژنان پیکهاتوووه ئەگەرچی ژنان تیادا پەراویز کراون، بەلام هەر ئەم ژنانەن که کۆسپ و تەگەرە راسنێن لەبەر دەم ژنانی ئازادبخواز بە پێچەوانەشەوه پیاوانی ئازادبخواز که له دەرەوهی ئەم حیزب و دەسهلاتەن هاوکار و هاوبەشی ئیوهن بۆ ئازادیهکانی هەموو تاکهکانی کۆمەڵ بەبێ جیاوازی نیوان ژن و پیاوان، بۆ ئەمەش جاریکیتر بەیهکهوه کارکردنی ژنان و پیاوانی ئازادبخواز ئەبێتە پێداویستیهکی میژووویانە بەرانبەر بە سیاسهتی کۆنەپەرست و داواکهوتوانهی دەسهلات که ئەرکی بەرەو پێشبردنی کۆمەڵه به شیوهیهکی گشتی نهوهک هەر تەنھا مافهکانی ژنان، نه مافی ژنان بهبێ مافی پیاوان دەستهبەر ئەبێت نه مافی پیاوان بهبێ ژنان، ئەوهش ئەچیتە ناو مملانهیهکی سیاسیانە ی نیوان هیزی پێشکهوتووخواز و هیزی داواکهوتووخواز که له سەرەتا باسمان لێوهکرد هەر یهکیک لهم هیزانه له ژن و پیاو پیکهاتوون ئەوهی که له یهکتریان جیا نهکاتەوه رهگەزی ژن و پیاوهتی نیه بەلکو بیر و باوره.

ئەگەریش داخواری ئیوه له پیاوانیکی دیل و ژێر دەستهیه، ئەوه ئەبێ بزانی که داخواری ئازادی له دیل ناکریت، پیاوان و ژنانیکی زۆری کورد دیلی ئیسلام و دینهکان و کۆمه‌لیک داب و نهریتی داواکهوتووانه که تا ئیستا نهیان توانیوه خودی خۆیان ئازاد بکەن ئە ی چۆن ئەکریت داخواری ئازادیان لیتاکریت ؟؟؟

بەمەش هەر ئەگەر پێنەوه سەر ئەوهی که جاریکیتر بلین بە یهکهوه کارکردنی ژنان و پیاوانی ئازادبخواز پێداویستیهکه بۆ هۆشیارکردنهوهی ژنان و پیاوانی دیل و ژێر دەسته ی بیر و باوره

كۆن و دواكەوتوۋەكان، من ئەزانم تا ئىرە لە زۆر شوپىنە كۆك و ھاوبىرىن لەگەل ئەو جىاۋازىنەنى كە لە بۆچوۋنەكانماندا ھەيە، بەلام رەنگە ئەلپىرە بىكەۋىنە دوو تىگەشىتنى تا ئاستىك جىاۋازتر لە جىاۋازىيەكانى پىشتىر، ئەۋىش سەبارەت بە پىاۋانە، زۆر لە ژنەكان و بەشىكى زۆرى پىاۋانى بەناو ئازادىخۋازىش ئەكەۋنە ئەو ھەلەنى كە گۋايە پىاۋان لە كۆمەلگى كوردستان لە ساىيە ئىسلام و دىنەكان و داب و نەرىتە كۆنەكاندا ئازادن و بە مافەكانى خۇيان گەشىتوۋن، منىش تىگەشىتنىكى تەۋاۋ جىاۋازم ھەيە لەگەل ئەم تىگەشىتنە، من پىم وايە ھەرگىز پىاۋ ئازاد نىيە بەبى ئازادى ژن ۋە بە پىچەۋانەشەۋە، واتە پىاۋانى كورد بە ھىچ شىۋەيەك ئازاد نىن ۋە ئازاد نابن تا ئەو كاتەنى كە ژنانى كورد ئازاد نەبن، ئەلپىرەش جىاۋازىيەكە بۇ جىاۋازى تىگەشىتئمان بۇ ئازادى ئەگەرپىتەۋە، ئەۋانەنى ۋا ئەبىنن كە ئازادى برىتتە لە پاسەۋانىكىردنى كەسانىتر ئەۋا زۆر بە ھەلە لە ئازادى تىگەشىتوۋن، كەسى ئازاد ئەۋەيە كە بەبى چاۋدىرى كىردنى ھىچ كەسىك ژيانى خۇي ئەكات و بە ھىچ جۆرىك دەست لە كارى كەسانىكىتر ۋەرنادات مەگەر بە داخۋازى كەسەكان خۇيان، واتە ھەر كەسىك كە بە ناۋى ئازادى ئەكەۋىتە چاۋدىرى كىردنى كەسەكانىتر و دەست لە ژيان و كار و بارى كەسەكانى تر ۋەرنەدات بەبى رەزامەندى كەسەكان ئەۋا ئەو كەسە ئازاد نىيە و ناتوانىت بە ئازادانە ژيانى خۇي بىكات، بەلكو ئەكەۋىتە ئەۋەي كە تەمەن و كاتى خۇي بە چاۋدىرى و پاسەۋانى كەسانىتر بكوژىت، ئەمەش خۇي لە خۇيدا جۆرىك لە دىلپەتى و دەست بەسەرىيە، كەۋاتە ئەو تىگەشىتنەنى كە ھەيە سەبارەت بە ئەۋەي كە پىاۋانى ئىسلام و پابەستە بە داب و نەرىتە دواكەوتوۋەكان پىاۋانىكى ئازادن لە تىگەشىتنى من تەۋاۋ بە پىچەۋانەيە.

كاتىك كە پىاۋىك يان ئنىك خۇي لە ژىر فەرمائىشتە ئىسلامى و دىنپەكان و داب و نەرىتەكان كۆمەلىك كۆت و بەندى خستۆتە دەست و پاى خۇي و خۇي لە زۆر لە ۋىست و ھەزەكانى خۇي بى بەش ئەكات چۆن ئەتوانىت باور بە ئازادى كەسانىتر بىننىت، لە ھەمان كاتدا ئەۋانەنى پىيان وايە كە دەستبەسەر كىردنى ژنان لەلەيەن پىاۋان مافە ئەۋە من ئەلىم ئەو كەسە ھىچ تىگەشىتنىكى مرۇيانەنى بۇ ماف نىيە، بەلكو ئەمە شىۋاندىنى واتى مافە، چۆن ئەكرىت بلن پىاۋىك مافى ئەۋەي ھەيە كە چوار ژن بىننىت، چۆن چوار ژنى ئەبىت بە ماف ؟؟ بەلكو راستر وايە كە بلنن ئىسلام پىاۋانى ئىسلامى بەۋە چەۋاشەكردوۋە كە چوار ژنى بە ماف تىگەياندوۋن، بەلام ئايا لەرستىدا ئەمە داخۋازى پىاۋانە تا بىتت بە مافى پىاۋان ؟؟؟ خۇ ئەگەر ئەمە داخۋازى پىاۋان بوايە بە شىۋەيەكى گشتى ئەۋا ئەمانىنى كە لە ھەموو ئەۋ دىنانەنى كە پىاۋان دايانپىناۋە ئەم فرە ژنىيەن داخۋاز ئەكرد يان ئەگەر نەيان كىردبوايە ئەۋە پىاۋانىتر نە ئەچۈنە ژىر ركىفى ئەۋ دىنانە، بۇ نمونە دىنى مەسىحى كە مېژوۋىكى درىژترى ھەيە لە ئىسلام و خەلكىكى زۆرترىش بە ھەر شىۋەيەك بىت باورىيان بە مەسىحىت زۆرتىرە نەۋەك بە ئىسلام، كەچى ئەم دىنە رىگى بە پىاۋانەۋە كە لە ئنىك زۆرتىر ھەبىت، لەگەل ئەمەش پىاۋانىكى گەلىك زۆر چۈنەتە ژىر ركىفى ئەم دىنە و ھىچ ھەۋلىكى ئەۋەيان نەۋەۋە كە ئەم تاكە ژنىيە لە دىنى مەسىحىت بگۆرن، ئەۋەش بەلگەيەكى حاشە ھەلنەگرە كە فرەژنى داخۋازى و ۋىستى پىاۋان نىيە، بەلكو داھىنان و ۋىستىكى ئىسلامە بە تايبەت لە ناۋ ئىمەدا لەگەل ئەۋەش ئەگەر سەرنج بەدىن ھەموو پىاۋانى ئىسلام داخۋازى فرەژنى ناكەن بەلكو زىاتر پىاۋانىكى دەسەلاتدار و خاۋەن سەرمایە و چاۋچنۆك ھەن كە نەۋەك ھەر داخۋازى ژنى زۆر ئەكەن بەلكو داخۋازى ئەۋە ئەكەن كە ھەموو شتىك بۇ ئەۋان بىت و دەست بەسەر ھەموو شتەكان دابگرن، ئەم پىاۋانە ھەر بەۋە چاۋيان تىر نابىت كە زىاتر لە ئنىكىيان ھەبىت بەلكو بەردەۋام لە كارى ئەۋەدان كە پىاۋانىش بىخەنە خزمەتى خۇيان و ھەموو شتە باشەكانى كۆمەل بۇ خۇيان بىت، مېژوۋى

مروڤايه تيش هر له كونهوه تا ئيستا ئهه راستيانهه بۇ سه لماندوووين، به تايهت له ميژووي ئيسلام به تهواوهتي ئهوه ئهبينين، موحه مهه تا ئهوكاتهه له مهكه به شيويههكي نهيني خهريكي بلاوكردهوهي ئيسلامهكهه خوي بوو تا ئهه كات هيچ به دهستههاتيكي تايهت به خوي نهبوو هه رچي هه بوو له سه رمايهه موحه مهه بريتي بوو له پاره و پولي خه ديجه، هه ر بويهش تا خه ديجه له ژيان بوو موحه مهه به لاي ژنيتردا نهچوو، به لام كاتيگ كه خه ديجه مرد و هه موو سه روهت سامانه كهه كه وه ته ژير دهستي خوي و تواني پياوانيگيش به ئيسلامه كهه خوي فريو بدات ئه و جا كه وه ته ئه وهه كه ژنيتر بينيت و فره ژنيش بكات به مافي پياوان كه ئه مه هه رگيز ماف نيه، مه به ست له م پيشه كهه ئه وهه كه ئه مه وييت بليم فره ژني داخوازي پياو نيه، بويه نابيت به ماف، به لكو ويستي پياوانيگه كه پياونخواز و زالمن، پياونخوازي و زولميش هه رگيز و هه رگيز نابيت به ماف، كه واته نابيت پياو به وه تاوانبار بكرت كه داخوازي فره ژني هه هيه، ئه به ئيسلام تاوانبار بكرت كه پياواني ئيسلامي به وه چه واشه كر دووه كه پاره و ده سه لاتيان بوو وهك چون پياوانيتر ئه كه ن به به رده ست و كويله و خزمه تكاري خويان ئاواش چه ندين ژن به ين، له هه مان كاتا ئه به ئه وهش له بير نه كه ين كه ئيسلام ژنانيكي زوريشي به وه فريوداوه كه فره ژني مافي پياوه هه ر بويه ئه بينين زورجار ژنه كان كه ئه زانن پياويك ژني هه هيه له گه ل ئه وهش رازين به وهه كه بين به ژني دووه م و سييه م و چوارم، من ناليم هه موو ژنان به ويستي خويانه، ناشكرت بلين هه موو ژنان به به ويستي خويانه، چونكه باش ئه زانين كه چون پياوانيگ بوونه ته ديلي ئيسلام و ناماده ن ژيان و گياني خويان له پيناو ئيسلام دابنين به هه مان شيوه ژنانيگيش هه ن كه به هه مان شيوه كه وتوونه ته ژير كاريگه ري بير و باوره كاني ئيسلام و خويان به ده سه ته وه داوه.

بۇ ئه مهش ديسان پيوسته ژنان و پياواني نازاديوخواز و پيشكه وتووخواز به يه كه وه كار بۇ هوشياركرده وهه ئه م ژن و پياوه چه واشه كراوانه بكه ن كه بوونه ته كوسپيكي گه وره له به رده م به ره و پيشچووني كومه لگا، خه باتيش نابيت هه ر بۇ نازادي يان مافي ژنان يان پياوان به جيايي و به ته نيا بيت، چونكه نه ژن به به ن نازادي پياو ئه توانيت نازادي خوي ده سه ته به ر بكات نه پياويش ئه توانيت نازادي خوي به به ن ژن ده سه ته به ر بكات، به لكو ژن و پياو ئه بيت به يه كه وه له پيناو مافه كاني تاك كه ژن و پياو ئه گريته وه هه ول و خه بات و كوشش و تيگوشاني خويان بكه ن.

هيوادارم كه په يامه كه م گه يشت بيت و بتوانين به بوجوونه جياوازه كان ره وتي به ره و پيشچووني كومه لگاي كوردي ته كاني زورتر و زورترى پييده ين.....